

HERTOGPOST oktober 2010

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging

22^e jaargang nummer 9

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 28 oktober a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115 te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20:00 uur.

DE BIJeenKOMST, EVENALS DIT EXTRA DIKKE NUMMER VAN HERTOgPOST, STAAT IN HET TEKEN VAN HET JUBILEUM VAN DE VERENIGING.

Agenda bijeenkomst 28 oktober 2010

1. Opening, verslag 23 september j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. Verkoop
3. Terugblik aan de hand van allerlei beeldmateriaal op de evenementen die hebben plaatsgevonden t.g.v. het 80-jarig jubileum
4. Verloting
5. Rondvraag
6. Sluiting

In deze Hertogpost o.m.:

- ❖ Gouwe Ouwe
- ❖ Kort verslag van de oprichtingsvergaderingen in 1930
- ❖ Bossche Kwajongensstreken
- ❖ 'Ansturm stärker als erwartet'
- ❖ De wekelijkse boodschappen van Daan van Os
- ❖ Stampke stuurt luchtpost
- ❖ Cilinderbalkstempels van rubber

JUBILEUMCADEAU

Wanneer u dit leest is de officiële viering van het jubileumjaar afgesloten met de feestavond op 9 oktober in het Mercure Hotel.

Bij het vertrek ontvingen de feestvierende leden als cadeau het boek van auteur Huber van Werkhoven, dat in mei is gepresenteerd ter gelegenheid van HERTOgPOST 2010: Postverkeer in barre tijden – Post in 's-Hertogenbosch tijdens en rondom de Tweede Wereldoorlog 1933-1948.

Het bestuur beschouwt het als een passende geste (en de vereniging beschikte gelukkigerwijs over de middelen daartoe) om alle leden te verblijden met een gratis exemplaar van deze zeer lovend ontvangen publicatie.

Leden kunnen het boek afhalen tijdens de ledenbijeenkomsten en postzegelinstuiven vanaf 28 oktober t/m 23 december 2010.

Wie echter persé niet in staat is om het op te halen (desnoods te laten ophalen), maar het boek wel graag wil ontvangen, kan dit melden aan de secretaris. Dan zal worden gezocht naar een alternatief.

VERSLAG van de BIJENKOMST van 23 SEPTEMBER 2010

Voorzitter Peter Teurlings begroet om acht uur 68 gasten en leden. In het bijzonder de heer Van Oss uit Waalwijk. Het 18de en 19de nieuwe lid van dit jaar zijn niet aanwezig maar ook zij zijn 'Van harte welkom!' Het zijn de heren G.J. Wakkee en H.J.A.M. Netten uit Vught. Ook de gastspreker van vanavond, de heer W.J. (Wil) Cools uit Bunde (vlakbij Schietecoven) krijgt een warm onthaal.

Ingekomen stukken en mededelingen. Stand per vandaag voor het feest op 9 oktober: 33 leden nemen 15 gasten mee, terwijl 25 leden zich afmelden. Alle leden zijn welkom en leden die 25 of meer jaren ononderbroken lid zijn worden in het zonnetje gezet. Wilt u er bij zijn? Stuur uw deelnamestrook dan snel naar de secretaris.

Wie vanavond zijn Gemeente-Gemertvel(len) bij de heer E.H.J. (Erik) Verschure wil ophalen, mag nog een maand op de aanwinst wachten omdat Erik vanavond niet aanwezig kan zijn.

Afwezig met bericht van verhindering zijn de dames S. Berendes en J.J.M. Spierings, de heren A.M. van Driel, A.C.J. van Oostrom en E.H.J. Verschure. Het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 26 augustus 2010 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Drie minuten na aanvang start de verkoping van 127 kavels. Vanavond is Peter Teurlings verkoopleider. Anne van Driel is alweer op vakantie. In een vloeiend tempo verwisselt tweederde van de kavels van eigenaar. Voor je het weet heb je iets moois gekocht.

Om 20.45 uur start Wil Cools zijn (derde) lezing. Over de boeiende, lang lopende Belgische serie vogelpostzegels '25 jaar hoogvliegers' van André Buzin. Over vogels die u en ik dagelijks in Europa kunnen zien. Prachtige ontwerpen. Op 30 september 2010 is het op de kop af 25 jaar geleden dat de eerste zegel uit deze serie verschijnt. De serie van inmiddels 109 zegels (tot heden) leent zich goed voor vele types verzamelingen: papiersoorten,

**'s-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris Marten Tilstra, Braspenninglaan 12, 5237 NK 's-Hertogenbosch
telefoon 073- 642 30 64; e-mailadres: secretaris-hfv@kpnplanet.nl**

Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38

**ING (voorheen Postbank) rek.nr. 1 087 984 t.n.v. Filatelistenver. te
Rosmalen; de jaarcontributie bedraagt € 32**

Bibliothecaris tel. 073 – 657 02 29 E-mail: peepkagie@home.nl

Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl

plaatfouten, drukdata, postfris, gebruikt. Er is een studiegroep Buzin. Wil Cools is een bevlogen verteller. Zijn moeder van 92 gebruikt de zegels zelfs om haar zoon naar Arendonk (B) te laten komen. Hij legt uit waarom deze serie zo boeiend is. Prachtige kleuren, precisie, herkenbaarheid. Hoe hoger de nominale waarde, des te groter is de postzegel. Er zijn (rol)zegels, voorafstempelingen, vellen en velletjes, poststukken, postwaardestukken, maximumkaarten, FDC's, bijzondere enveloppen, frankeervignetten...

Het is een serie vol verrassingen. In 2001 verschijnen er vanwege de dubbele waarde (frank en euro) herdrukken. Er is een verkiezingszegel van 28 ect uitgegeven die heel kort gelopen heeft, namelijk tot aan de Belgische verkiezingen op 28 juni 2010. Er zijn propagandapostwaardestukken, kaartenbrieven, gesloten briefkaarten. Een dure hobby? Kan, maar ook voor weinig geld is er filatelistisch van alles met deze serie te doen.

Ook deze lezing eist veel van de toehoorders; zij mogen aan het slot van de lezing raden in welke volgorde zes verschillende, één minuut durende vogelgeluiden te horen zijn. Merel, specht, boerenzwaluw, zanglijster, Kieviet en buizerd zijn de deelnemers aan dit zangconcours. Heerlijk om met de ogen dicht een mogelijk aanwezige herfstdip weg te werken. Twee leden zeggen dat zij de volgorde juist hebben. Hulde!

Het is 21.25 uur en nu is de verloting aan de beurt, in rap tempo uitgevoerd. Marc Snoeren trekt het gratis kavel. En omdat niemand iets voor de rondvraag heeft, bedankt Peter Teurlings alle aanwezigen en wenst hen 'Wel thuis.

Op het feest van 9 oktober a.s. wordt u om 16.00 uur verwacht. Tot ziens op het feest en/of de instuif van diezelfde dag.'

Het is 21.30 uur, afrekentijd gekochte kavels. Anderhalf uur eerder naar huis dan de vorige keer.

En, wie wil het gratis doosje frankeerstempels Zwitserland? De heer N.G. (Nico) Verhoeven loopt er blij mee weg.

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **eerstvolgende bijeenkomst** van onze vereniging is op donderdag 25 november a.s. om 20.00 uur in SCC De Helftheuvel. Zaal 1 is zoals gebruikelijk om 19.00 uur open. Er is een verkoping die u op de eerder gehouden Postzegelinstuif/ruilbeurs op inhoud en kwaliteit heeft kunnen bekijken.

De **volgende Postzegelinstuif/ruilbeurs** van onze vereniging is op zaterdag 13 november a.s., van 10 - 13 uur in SCC De Helftheuvel. De afdeling Jeugd komt van 10.00 tot 12.00 uur in een aparte hoek van de zaal bij elkaar. Er liggen kavels voor de verkoping van deze maand ter inzage. U kunt ook niet-verkochte kavels van vorige verkopingen kopen.

Ontbrekende nummers van ons verenigingsblad Hertogpost in de verenigingsbibliotheek. Het bestuur vroeg u al eerder om exemplaren van Hertogpost bij de secretaris in te leveren. En er zijn enkele bundels bij de secretaris ingeleverd. De serie die bij het Stadsarchief is opgeslagen is daarmee gecompleteerd. Overblijvende exemplaren zijn voor de eigen bibliotheek apart gezet. De jaarboekjes staan wel in de bibliotheek, de jaargangen niet. Dit gaat veranderen. Jaargangen van 2002 t/m 2008 zijn dank zij enkele gevers al compleet gemaakt. Maar er ontbreken nog losse exemplaren [zoals nrs. 7+8 van 2009, nr. 6 van 2001, nrs. 1+11+12 van 2000 en vele nrs. uit de jaargangen 1990 t/m 1999] en hele jaargangen [1989, 1995, 1996] ontbreken ook. Het proefnummer (eerste nummer jaargang nul) van oktober 1988 ontbreekt ook. Wie helpt? Graag aan de secretaris geven.

Feest 80 jaar 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging.

Van leden die het feest op 9 oktober 2010 helaas niet kunnen bijwonen zijn hier hun felicitaties:

- A.J. Assmann: 'U feliciteren met het 80 jarig jubileum en wens u allen een fijne en gezellige feestdag.'
- A.B.G. van den Heuvel: 'Graag feliciteer ik het bestuur en de leden met dit lustrum en wens hen nog vele filatelistische jaren.'
- H.M.J. Kremers: 'Overigens, groeten voor de deelnemers en dank voor de uitnodiging.'
- F. Monchen: 'Proficiat 80! Succes.'
- A.H.W.M. Schuurs: 'Helaas verhinderd, toch mijn dank voor deze leuke uitnodiging. Veel genoeg bij deze feestelijke gebeurtenis.'
- 'Adrianus Kardinaal Simonis, Emeritus Aartsbisschop van Utrecht dankt u voor de uitnodiging voor 9 Oct. Tot mijn spijt ben ik wegens verplichtingen in een parochie verhinderd maar mijn oprechte felicitatie met het 80 jarige bestaan van uw vereniging. Hulde aan alle vrijwilligers die in heden en verleden hun beste krachten aan de vereniging en haar leden wisten te geven. Een inspirerende viering toegewenst en beste zegenwensen.'
- A.A.M. Wijkmans: 'Wel veel plezier toegewenst.'
- A. Benjaminsen vanuit Canada: 'Het is erg jammer dat ik een beetje ver woon om de speciale feestdag voor het tachtig-jarig bestaan van de vereniging bij te wonen op 9 October! Ik wens iedereen veel plezier. En, you never know, zien we elkaar wel weer in de komende jaren!'
- J.N. Munnik: 'Wens jullie een geslaagde bijeenkomst. Moet mezelf excuseren omdat ik net ben geopereerd voor een nieuwe heup en niet mobiel genoeg ben.'
- George Vandenberg uit de USA: 'Niet vanwege de grote afstand, doch tengevolge van serieuze gezondheidsproblemen mag en kan ik niet meer "vliegen". Héél erg jammer. "Happy 80th Birthday" voor de vereniging en 't allerbeste voor het bestuur met de organisatie en de voorbereidingen. Hartelijke groet!'

HET JAARBOEKJE OVER 1949 VERTELT

Ook toen al overnames: adverteerder Jaarboekje 1948, postzegelhandel K. Freyhan (Markt 55), blijkt overgenomen te zijn door S.Wijnberg (Markt 55).

Heersende geldnood is er volgens het bestuur mede de oorzaak van dat de verwachting, dat 'de animo voor de philatelie zich gunstiger zou ontwikkelen, helaas niet in is vervulling gegaan'. De andere oorzaak van de verminderde animo is het zeer geringe vergaderingsbezoek. Er worden dan ook 2 leden afgevoerd wegens niet betalen contributie, 20 zeggen zelf op, 1 gaat naar buitenland.

Na twee jaar 1 veiling per jaar, worden er dit jaar twee gehouden. 'Een voorstel om te komen tot een ruilbeurs hier te stede vond geen doorgang gezien de moeilijkheden hieraan verbonden.' [Welke die moeilijkheden zijn is niet duidelijk.]

Besluit dat militaire filatelisten gratis op vergaderingen en ruilavonden mogen komen! [Moesten anderen dan betalen?]

Door tussenkomst van de Bond maken 50 leden gebruik van het beschikbaar stellen van de nieuw uitgegeven serie [NVPH 535/6/7] Koningin Juliana 2,50GLD, 5GLD en 10GLD. [en zij die de drie nog postfris hebben zien hun investering in 1949 van 17,50 gulden stijgen naar bijna 3.000 gulden in 2007!]

Het bestuur voorziet het komend jaar 1950 op velerlei gebied nog moeilijkheden. Zij hoopt dat alle leden deze moeilijkheden het hoofd bieden. Het vergaderbezoek van de junioren daalt. Wel komen er junioren om een prijsje van de [gratis] verloting te bemachtigen 'om daarna weer te verdwijnen'. Contact gelegd met de Contact-Commissie voor het Philatelistisch Jeugdwerk in Nederland resulteert in het uitwisselen van ervaringen en ideeën en het uitwerken van een filatelistische opvoeding [een watte?]

WEGGEGOOID GELD

COLUMN
door
A. van der Vliet

In een tijd dat de interesse in onze hobby onmiskenbaar tanende is, wordt elk positief geluid met vreugde begroet. Zowel in Filatelie als in onze Hertogpost onder de kop 'Houdt goede moed!' werd dan ook trots mededeling gedaan van het 'wetenschappelijk' onderzoek van een medewerker van de Tilburgse Universiteit samen met een Britse collega. Daaruit zou blijken dat investeren in postzegels een gemiddeld rendement van liefst zeven procent oplevert.

Welke waarde moeten we aan deze constatering toekennen? Naar mijn oordeel nul, en dus van generlei waarde. Want van enig wetenschappelijk bewijs is absoluut geen sprake. Als je uitgaat van tevoren geselecteerde gegevens (in casu het kostbare segment), kun je met gemak de gekste dingen bewijzen met je onderzoek, waaronder natuurlijk bij uitstek datgene wat je wilt bewijzen. Ik heb helemaal geen statistieken nodig om aan te tonen dat bij voorbeeld een velletje van 10 gulden uit 1900 (NVPH nr. 80) of 1913 (NVPH nr. 101) mij een fantastisch rendement zou hebben opgeleverd. Maar helaas heb ik die velletjes niet en u ook niet!

En als ik in 1920 een riant huis had laten bouwen voor pakweg tienduizend gulden was ik nu spekkoper in bonis geweest. Zo is alles maar betrekkelijk en net zoals je het bekijkt.

Nee vrienden, van alle denkbare redenen om postzegels te verzamelen - en dat zijn er vele!- is belegging verreweg de slechtste. Vraag dat maar eens aan al diegenen, die uit beleggingsoogpunt hele vellen Juliana Regina van 10 gulden uit 1970 in hun safe hadden opgeborgen. Weggegooid geld.

Voor postzegels geldt dezelfde slogan als voor vele andere beleggingsproducten: het risico is groot en in het verleden behaalde resultaten zijn allerminst een garantie voor de toekomst. Op would-be wetenschappelijke onderzoeken die het tegendeel trachten te bewijzen, zitten wij echt niet te wachten.

“ANSTURM STÄRKER ALS ERWARTET”

Het landschap van de ‘halfjes’ blijkt kleurrijker te zijn dan wie dan ook had verwacht. Ik heb nog wel het een en ander in petto, kan ik u beloven.

Dam van der Linden ontdekte een Duits halfje dat weer een andere achtergrond had dan wat we tot nu toe zijn tegengekomen: na een tariefsverhoging ontstond een tekort aan postzegels in het nieuwe tarief.

In Duitsland werd op 1 april 1966 het binnenlands brieftarief verhoogd van 20 naar 30 pfennig. Kort na die datum waren op veel postkantoren geen zegels van 30 pfennig meer voorradig. In München loste men dat op 9 april op door een zegel van een paartje van 20 pfennig te halveren.

De kranten spraken er schande van: ‘Postämter schlecht vorbereitet’. H. v. W.

Keine Marken für neues Porto

Postämter schlecht vorbereitet

geh. Köln, 4. April

Die Post erhöht die Gebühren, aber, die entsprechenden Briefmarken gibt es in vielen Postämtern nicht!

Eine Speditionsfirma in Köln kann termingsbundenes Briefe nicht richtig frankieren abenden, weil das zuständige Postamt weder Briefmarken für fünf, zehn noch 30 Pfennig hat.

Das zuständige Postamt in Köln-Bickendorf: „Wir haben die Marken danklich bestellt. Wenn sie nicht bei uns an-

kommen, können wir auch nichts ändern.“

In vielen anderen Postämtern gibt es ebenfalls keine 20-Pfennig-Marken, obwohl gerade diese Marken nach der Porto-Erhöhung am meisten verlangt werden.

Das Bundespostministerium meint zwar: „Es sind reichlich 30er-Marken gedruckt worden, um dem zu erwartenden Ansturm gewachsen zu sein.“

Offensichtlich war der Ansturm jedoch stärker, als selbst das Ministerium erwartet hatte.

's-Hertogenbossche Vereeniging van Postzegelverzamelaars

KORT VERSLAG der oprichtingsvergaderingen op 8 October en 6 November 1930, in Hotel "Central", Markt, te 's-Hertogenbosch.

Op initiatief van eenige postzegelverzamelaars te 's-Hertogenbosch werd op Woensdag 8 October 1930 een vergadering belegd, om te komen tot de oprichting eener vereeniging van postzegelverzamelaars. Op deze bijeenkomst werd in principe de vereeniging opgericht. Aanwezig waren 15 personen, terwijl enkele anderen eveneens medewerking hadden toegezegd. Allen traden als lid toe.

Het daartoe gekozen voorloopig bestuur ontving de opdracht statuten en huishoudelijk reglement te ontwerpen en deze in de eerstvolgende ledenvergadering ter vaststelling aan te bieden.

Op Donderdag 6 November j.l. nu werd deze eerste algemeene ledenvergadering gehouden. Aanwezig waren 17 leden, terwijl 2 nieuwe leden konden worden genoteerd. Na de opening door den voorzitter werd direct een aanvang gemaakt met de behandeling van de statuten en het huishoudelijk reglement. Over enkele punten werd een zeer drukke en geanimeerde discussie gevoerd. Ten slotte werden de voorstellen van het voorloopig bestuur, behoudens enkele aanvullingen en wijzigingen, vastgesteld. Bij den doop ontving de vereeniging den boven dit verslag vermelden naam. De contributie werd bepaald op f0,40 per maand, te voldoen per 3 maanden. Hierin is begrepen gratis abonnement der leden op het "Nederlandsch Maandblad voor Philatelie", welk tijdschrift met algemeene stemmen als officieel orgaan der Vereeniging werd aangenomen. De bijeenkomsten zullen als regel op den 1en Donderdag der maand in Hotel "Central" plaats hebben.

Vervolgens ging men over tot de benoeming van een definitief bestuur, hetwelk als volgt werd samengesteld: J. Th. Frissen, voorzitter, F. Scheefhals, penningmeester, en J. H. M. Prinssen, secretaris, welke leden ook het voorloopig bestuur hadden gevormd.

Na dit meer ernstige gedeelte werd een verloting gehouden van enige zegels, daartoe welwillend beschikbaar gesteld door de heeren Raaijmakers en Roelands. De gelukkige winnaars waren de leden Van de Meerendonk en Scheefhals.

Vervolgens had het voorloopig bestuur een verrassing voor de leden. Doordat de secretaris zich in verbinding had gesteld met de "Nillmij", kon aan elk lid een aardig linnen ruilboekje worden uitgereikt. Bij de uitreiking dankte de voorzitter de "Nillmij" voor deze mooie, practische reclame.

Eindelijk deelde de voorzitter ook nog mede, dat aan den Directeur-Generaal der Posterijen te 's-Gravenhage een verzoek was

gericht om openstelling van een z.g. "philatelistenloket" aan het postkantoor te 's-Hertogenbosch, op welk verzoek echter nog geen antwoord was ingekomen. *)

De heer Roelands dankte daarna het voorloopig, thans definitief, bestuur voor de vele verrichte werkzaamheden, welke zeer veel hadden bijgedragen tot de oprichting der vereeniging. Het verdere gedeelte van den avond werd bestemd tot ruilavond, waarvan zeer druk gebruik werd gemaakt. De vereeniging telt momenteel 20 leden.

De secretaris,
J. H. M. PRINSSEN.

---

*) Inmiddels is een gunstige beschikking ingekomen in dien zin, dat, te beginnen met Zaterdag 13 December, op den 2en Zaterdag van elke maand, bij wijze van proef, van 2-4 uur aan het postkantoor te 's-Hertogenbosch een verzamelaarsloket zal worden opengesteld.

-O-O-O-

Enkele opmerkingen bij bovenstaand verslag:

- Aldus luidt de tekst in het Maandblad voor Philatelie van december 1930. In de jaren '30 werden in het Maandblad regelmatig verslagen van de aangesloten verenigingen afgedrukt.
- Tachtig jaar later is de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging (zo heet de vereniging sinds 1968) nog steeds aangesloten bij de 'Stichting Nederlandsch Maandblad voor Philatelie' in Den Haag. Dat is de officiële naam van de uitgever van 'Filatelie', het tijdschrift dat wij maandelijks in de bus krijgen.
- De traditie van de 'gratis verloting' houdt het ook al 80 jaar vol.
- Net als toen, vindt het bestuur het leuk om af en toe een cadeautje uit te delen. Over sponsors als de toenmalige Nillmij beschikken we echter niet meer.
- Het verschijnsel 'ruilavond' kennen we ook thans nog. Jammer genoeg wordt daar nu echter niet meer 'zeer druk' gebruik van gemaakt.

-O-O-O-

'GOUWE OUWE'

Toen Cees van Hoek bij de ledenbijeenkomst op 20 mei j.l. kwam vertellen over zijn verzameling en manier van verzamelen, liet hij terloops een krantenknipsel zien waarvan ik meteen een fotokopie heb gemaakt. Het betrof een artikel in het Brabants Dagblad van 17 oktober 1960 met een uitgebreide bespreking van de tentoonstelling die de 's-Hertogenbossche Vereniging van Postzegelverzamelaars het afgelopen weekeinde had georganiseerd in Hotel Central, ter gelegenheid van haar zesde lustrum. Het artikel schetst een heel aardig tijdsbeeld. Bovendien is er een fascinerende foto bij afgedrukt, die een 'overzichtje' toont van de tentoonstelling tijdens het openingswoord van locoburgemeester, wethouder Schuurmans.

Een aantal prominente leden van de vereniging luistert aandachtig naar de wethouder. 'Gouwe Ouwe' noem ik hen, niet schertsend eerder bewonderend bedoeld, van wie – een halve eeuw later – nog slechts een enkeling in leven is. Een beeld om met 'n zeker gevoel van heimwee te koesteren.

De verslaggever van het Brabants Dagblad opende zijn verhaal op plechtige toon:

'Het verzamelen van postzegels, ook wel filatelie genaamd, is een veelverbreide en vooral ook veelzijdige liefhebberij. Het is een vorm van vrije tijdsbesteding, die aanhangers vindt in alle landen en onder alle bevolkingsgroepen. Mannen als kardinaal Spellman of wijlen president Roosevelt zijn of waren even enthousiast voor die kleine, al of niet kleurige, stukjes papier als de leden van de nu dertig jaar bestaande 's-Hertogenbossche vereniging van postzegelverzamelaars.'

De tentoonstelling telde 24 'keurig verzorgde inzendingen', alle ingestuurd door eigen leden. Het wedstrijdelement ontbrak aan deze tentoonstelling. De verslaggever beoordeelt dat heel positief:

'Hierdoor werd verkregen dat de getoonde collecties voor alles eerlijk waren. Nergens werd verdoezeld, dat een bepaalde verzameling niet compleet was. Een manco bleef een manco en zo werd vermeden, dat de bezoeker de indruk kreeg te doen te hebben met perfectionisten die vaak een valse schijn van volledigheid ophouden.'

En verder:

'Wethouder Schuurmans, wees in zijn openingswoord op de waarde van de filatelie voor de persoonlijkheidsvorming en als vrije tijdsbesteding, welke laatste hij vooral van belang achtte nu de werktijdverkorting steeds verder wordt doorgevoerd. Dat de vereniging ook grote aandacht aan de jeugd besteedde verheugde de wethouder in hoge mate daar hij in het algemeen een grote waarde toekende aan het jeugdwerk.'

Ten slotte: *'De tentoonstelling zal velen geboeid hebben en het is daarom te hopen, dat de vereniging hierin aanleiding zal vinden voort te gaan met het geregeld organiseren van exposities.'*

Dat bleek geen ijdele hoop: na 1960 zijn inderdaad nog talrijke tentoonstellingen in 's-Hertogenbosch te zien geweest.

H. v. W.

Op de krantenfoto staan elf personen bij de tentoonstellingskaders. V.l.n.r.:

- 1) (links in de hoek): onbekend
- 2 Jan Cleij, vooraanstaand filatelist; auteur van 'Standaardwerk van de postwaarden van Nederland: emissie 1864'.
- 3) (op de achtergrond): A. Ottevanger, erelid van de vereniging die tijdens ledenavonden talloze lezingen heeft gehouden.
- 4) (geheel vooraan): Jan van de Mortel, erevoorzitter van de vereniging, een bijzonder kleurrijke man.
- 5) P.M. Prinssen, beschermheer en bijna 40 jaar penningmeester van de vereniging.
- 6) Cees van Hoek, sedert het recente overlijden van de heer T. Stein het oudste lid (sinds januari 1958) van de vereniging. Op de foto is hij 20 jaar jong.
- 7) onbekende jonge dame
- 8 (achteraan): mr. H.J. Bernsen, erelid van de vereniging. Heeft veel gepubliceerd en won met zijn lezingen verscheidene bekertournooien
- 9) N. Raaymakers, een van de exposanten
- 10) (met hand in de zak): onbekend
- 11) wethouder Schuurmans.

Afb. 1: Na de watersnoodramp van 1 februari 1953 besloot de PTT tot snelle uitgave van een speciale zegel met toeslag voor de slachtoffers van de ramp. Spoedshalve ging men over tot een opdruk op de gewone frankeerzegels, de 10 cent 'en face'. De zegel met een toeslag van 10 cent was al op 10 februari verkrijgbaar aan de loketten.

Met een vel ging er iets mis. Op een veldeel van honderd zegels (de bovenste tien rijen van een vel) ontbreekt gedeeltelijk de zwarte opdruk. Op de vierde rij is de tekst '10c + 10 / WATERSNOOD' afwezig. Op de 5^e, 6^e en 7^e rij ontbreekt de zwarte afdruk geheel. Op de 8^e rij ten slotte ontbreekt '1953'. De overige rijen hebben de normale zwartdruk.

Het veldeel zou volgens berichten in de filatelistische pers aan het loket van een Haarlems postkantoor zijn verkocht en werd vervolgens opgedeeld in tien verticale stroken van tien zegels. Hoewel bij het bekend worden van deze foutdruk geruchten circuleerden dat de herkomst frauduleus zou zijn, blijkt daarvan niets uit de geraadpleegde archiefstukken. (Bron: Handboek Postwaarden Nederland.)

Het verschijnsel van de 'Watersnoodzegel zonder opdruk' was dus bekend bij de Nederlandse filatelist. Daar kon Van Roosmalen op voortborduren.

De hiernaast afgebeelde strook kwam op 14 oktober j. l. onder de hamer bij Corinphila veilingen bv in Amstelveen. Ze maakte onderdeel uit van de collectie Drs. L.G. Klaassen (net als de Kamper Noodport die te zien was in het meinummer van Hertogpost).

De inzettaxatie van de strook bedroeg 2500 euro. Volgende maand verneemt u de afloop.

BOSSCHE KWAJONGENSSTREKEN

door Huber van Werkhoven

Eens overwoog ik in mijn thematische verzameling over J. S. Bach een Tsjechisch postwaardestuk op te nemen waarop de grote componist/organist is afgebeeld terwijl hij loopt te zeulen met een stel orgelpijpen op zijn rug. Ik wilde daarbij dan de tekst plaatsen: 'Is humor toegestaan in de filatelie?' Aan een vooraanstaande Duitse muziekfilatelist, tevens internationaal jurylid, vroeg ik wat hij vond van dit idee. Hij raadde het mij sterk af, omdat hij vermoedde dat collega-juryleden zo'n frivoliteit niet op prijs zouden stellen.

Bepaalde vooraanstaande leden van de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging hebben die twijfel beslist nooit gevoeld. Naast de serieuze, hoog-gewaardeerde verzamelingen die zij tentoonstelden, konden ze het niet laten om een ondeugende knipooq te geven naar de nogal plechtige sfeer waarin een postzegeltentoonstelling vaak plaatsvindt. Meesters van de practical joke waren het. En dan bedoel ik met name Jan Cleij en Jos van Roosmalen.

Frans Hermse schreef onlangs een artikel over deze twee autoriteiten op het terrein van de Bossche tanding, in het fraaie boekwerk dat is uitgegeven bij gelegenheid van Hertogpost 2010. Daarin vertelt hij enkele sappige anecdoten die u nog maar eens moet nalezen. Wanneer we in dit nummer van Hertogpost terugblikken op de historie van onze vereniging, wil ik graag enkele tentoonstellingsgrappen van beide heren aan de vergetelheid ontrukken.

Watersnoodzegel zonder opdruk (afb. 1)

Bij de tentoonstellingen van de Bossche vereniging kwam Jan Cleij graag naar voren met een groot aantal inzendingen. Om zich niet al te geprononceerd in de schijnwerpers te plaatsen deed hij dat vanaf 1966 ook onder het pseudoniem van Dr. Ankmaker. Vergeet niet: Cleij was apotheker van beroep.

Bij de tentoonstelling 'Jeroen Bosch' in 1975 ging Van Roosmalen al een stapje verder. Op kavel 302 liet hij in een fraai ovaal houten lijst naast de Watersnoodzegel 1953 er ook een zien 'zonder opdruk'. 'UNIEK' stond eronder met drie uitroeptekens (afb. 2). Goede grap voor wie niet meteen doorhad dat die Watersnoodzegel zonder opdruk natuurlijk niets anders was dan de gewone Juliana en face van 10 cent. Het geintje haalde met foto en al het Brabants Dagblad. Daarin een verslag dat Van Roosmalen, in Oeteldonk trouwens beter bekend als Peer van den Muggenheuvel, voor dit 'pronkjuweel' een ereprijs oogstte: een brandewijntje met suiker en een Bossche koek. Peer van den Muggenheuvel had naar verluidt al een bod op zijn 'unieke' zegel gekregen. Maar hij gaf er de voorkeur aan dat zijn inzending onder streng politie-escorte naar Den Haag zou worden gebracht om te worden opgeslagen in een beveiligde kluis van het Postmuseum. Overigens heeft zijn belangrijke verzameling 'Bossche tanding' daar later inderdaad een plaats gekregen.

Afb. 2: De Watersnoodzegel 1953 met en zonder opdruk.

Koeien met de kont tegen elkaar

In de jaren '70 kwam een nieuw postzegelverschijnsel in de mode: de doorloper. Daarbij liep een afbeelding van de ene zegel door naar de zegel ernaast of erboven. In 1974 werden vooral de 'koetjes' bijzonder populair. Kort na de uitgifte ontstond er een run op paartjes van deze zegel (afb. 3). Met hele vellen tegelijk gingen ze over het loket. Er ontstond schaarste en de prijs vloog omhoog. Al snel zakte die markt weer in elkaar, maar nog steeds staat het koetje relatief duur in de catalogus. Bij Hertogpost '80 kwam Jan Cleij (of was het ditmaal misschien Jan van de Mortel?) met een parodie op deze rage. Onder de naam 'De dikste boer de beste' liet hij op kavel 90 'Koeien met de kont tegen elkaar' zien. In de toelichting schreef hij: 'Een nieuwe ontdekking is een zegelpaar tête-bêche.' Hij toonde zelfs een echt gelopen brief 'met daarop deze zeldzame variant'.

Dat stond niet in de weg, dat Van Roosmalen en Cleij dat jaar maar liefst zeven serieuze inzendingen hadden, bovendien een artikel van 30 pagina's in de tentoonstellingscatalogus over 'De Bossche Abklatsch'.

Afb. 3: Een 'normaal' paartje koetjes.

Nooduitgifte Poststaking 1983

De grappen van 1975 en 1980 waren voor filatelisten nog gemakkelijk als zodanig te herkennen. Maar de grote klapper kwam op de nationale tentoonstelling Hertogpost '85. Kader 867 had als onderwerp 'De nooduitgifte van Postdistrict 's-Hertogenbosch tijdens de Nederlandse poststaking eind 1983'.

Die poststaking, anderhalf jaar voordat de tentoonstelling plaatsvond, lag iedereen toen nog vers in het geheugen. In de herfst van 1983 waren de postbodes nog officieel ambtenaar. Dat jaar stond het land er economisch slecht voor. Onder de strakke leiding van premier Lubbers werd dan ook flink bezuinigd. Ambtenaren en trendvolgers zouden 3,5 procent van hun loon moeten inleveren. Minister van Binnenlandse Zaken Koos Rietkerk toonde zich een starre onderhandelaar. Vakbondsbestuurder Jaap van der Scheur en de ambtenaren waren daarom 'Boos op Koos' (afb. 4).

Afb. 4: 'Boos op Koos'.

Demonstraties en stiptheidsacties liepen ten slotte uit op een grote staking. Het huisvuil werd niet meer opgehaald en het openbaar vervoer kwam in actie, maar het hart van de staking lag bij de werknemers van de PTT. Zij gooiden de boel twee weken plat en zouden dat nog langer hebben volgehouden als de rechter er geen stokje voor had gestoken. Het maatschappelijke leven raakte volledig ontwricht (afb. 5).

Een uitzondering werd wel gemaakt voor rouwpost, afgegeven op het postkantoor, net als essentiële medische post. Creatieve ondernemers trachtten meteen met het foefje van de rouwbrieven de staking te omzeilen. Vakbondsleden merkten echter op dat er ineens zoveel mensen dood gingen. 'Toen we steekproeven hielden bleek in die brieven zakelijke post te zitten.' De chaos was in de loop van veertien dagen steeds groter geworden. Maar toen sprak rechter Wijnholt de befaamde woorden: 'Het mocht, maar het mag niet langer.' En dus was het afgelopen met de staking.

Afb. 5: Een overvolle sorteerkamer tijdens de poststaking in 1983.

De twee stakingsweken waren een gouden tijd voor particuliere bezorgdiensten. Stadspostdiensten schoten als paddenstoelen uit de grond. Verschillende grote vaste klanten van de PTT (o. a. postorderbedrijf Wehkamp) zochten daar hun toevlucht. Het leverde een enorme blijvende schadepost op voor de PTT, want na afloop van de staking keerden ze niet meer terug. Stadspostdiensten gaven speciale (extra dure) postzegels uit en maakten daarvoor soms gebruik van overdrukken op officiële PTT-zegels (afb. 6 en 7).

Afb. 6: Stadspostzegel van Augustinusga in Friesland ter gelegenheid van de Poststaking in 1983.

Een nijdige voorzitter van de Tweede Kamer wilde zelfs motorordonnansen van het leger het land in sturen om de post te bezorgen aan de Kamerleden. Maar dat werd de politici toch te gortig en ze staken er een stokje voor. Bijna iedereen had last ondervonden van de acties: bijv. de winkeliers, uitgever en exporteurs. Maar ook de gewone burgers en het winkelend publiek, dat zonder openbaar vervoer gehinderd werd bij het doen van zijn sinterklaas inkopen. Kortom een periode vol agressie, opwinding, wrok en teleurstelling.

Afb. 7: FDC met drie noodzegels uitgegeven door de noodbezorgdienst Zaanstad voor gebruik tijdens de poststaking 1983. Waarschijnlijk hebben deze zegels Cleij en Van Roosmalen op het idee gebracht voor 'hun' noodzegel.

J. Ajo

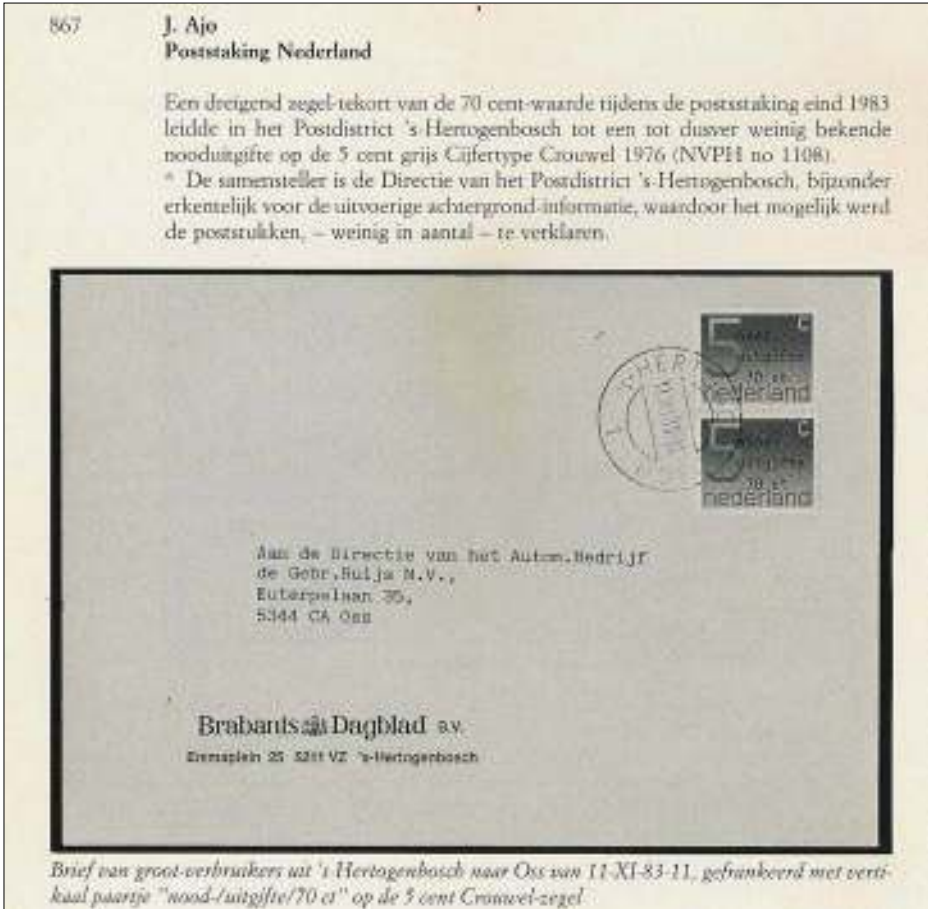
Tegen die dramatische achtergrond kwam in 1985 de inzending van J. Ajo 'Poststaking Nederland' tot stand (afb. 8). Achter die naam gingen Ja(n Cleij) en Jo(s van Roosmalen) schuil. De bezoekers van de tentoonstelling wisten dat natuurlijk niet. Zij kregen tot hun verbazing voor het eerst de noodzegels onder ogen die de heer H.Th. Peters, directeur van het Postdistrict 's-Hertogenbosch, (zogenaamd) in het geheim had laten vervaardigen bij een drukker in België.

Op kader 867 legde 'J. Ajo' uit, dat tijdens de poststaking in november 1983 in het postdistrict 's-Hertogenbosch een tekort dreigde aan postzegels van 70 cent (op dat moment het meest gangbare brieftarief). Hij beweerde dat de Directie Zegelwaarden te Haarlem ze kon niet leveren. Bovendien was er het probleem hoe de zegels tijdens de staking naar Den Bosch te krijgen. Correspondentie over deze kwestie tussen de heer Peters en de directeur Zegelwaarden was ter verduidelijking aanwezig.

Daarop, aldus J. Ajo, liet Peters in België stiekem een voorraad 5 cent Crowwel-zegels overdrukken met de tekst 'nooduitgifte 70 ct'. Hij liet alle aanwezige 5 cent zegels bijeen schrapen: vellen, rolzegels en automaatboekjes. De vel- en rolzegels werden verkocht aan de loketten, de boekjes vanuit de automaten. Deze automaten waren zelfs omgebouwd voor een inworp van 6 gulden (8 zegels à 70 cent, met een tegoedbonnetje – inwisselbaar aan het loket – van 40 cent).

De directeur van het postdistrict was tevreden: het resultaat zag er goed uit en hij had weer voldoende zegels van 70 cent.

'J. Ajo' ging zelfs zo ver dat in het tentoonstellingskader misdrukken en een tweetal plaatfoutjes te zien waren. De onderste rij van het kader was gevuld met echt gelopen poststukken, keurig gestempeld in 's-Hertogenbosch, tijdens de poststaking!

Afb. 8: Beschrijving van de inzending in de catalogus van Hertogpost '85. De stempeldatum 11-XI was een aanwijzing dat het hier om een grap ging.

De argeloze toeschouwer werd dus heel vakkundig op het verkeerde been gezet. Weliswaar welden bij sommigen – soms behoorlijk geïrriteerde – vragen op, zoals:

- Waarom heb ik nooit eerder iets gehoord over deze noodzegel?
- Hoe werd die brief aan Peters vanuit Haarlem naar 's-Hertogenbosch over-

gebracht tijdens de poststaking? Die brief achter het glas was trouwens een slechte fotokopie. (Zo'n brief vervalsen was toen nog niet zo eenvoudig als het nu is met een PC, scanner en kleurenprinter.)

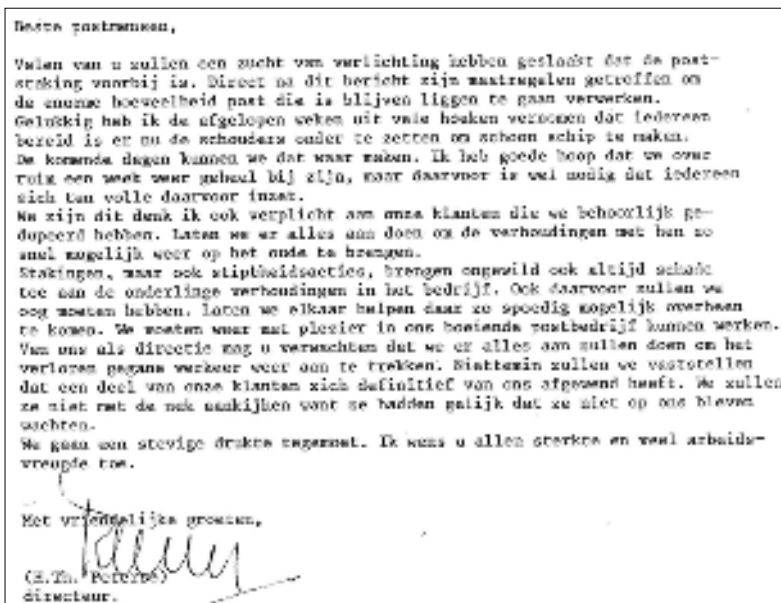
- Hoe had die Belgische drukker het technisch voor elkaar gekregen om automaatboekjes en rolzels te overdrukken?

- Waarom waren er in hemelsnaam tijdens de poststaking eigenlijk postzels nodig? En ten slotte: - Er was gestempeld, maar was er ook bezorgd?

Wie zich dat allemaal afvroeg, zag vast wel eens een glimlachend gezicht van een ingewijde in het complot. De inzending had echter zo'n professionele uitstraling dat, voorzover mij bekend, niemand uit zichzelf er achter kwam dat hier weer opnieuw die twee 'Bossche kwajongens' bezig waren geweest, met hun beste practical joke ooit.

Hertogpost 2015

De parallel met de situatie van vandaag ligt voor de hand. Ook nu zijn er grote economische problemen. Bezuinigd moet er worden. Diverse nieuwe postbedrijven hebben zich aangemeld. Veertienduizend postbodes dreigen hun baan te verliezen. Zelfs inleveren van salaris biedt geen soelaas meer. De vakbond hanteert weer het actiewapen in de vorm van demonstraties en stiptheidsacties. Zal de Post weer gaan staken? Zo ja, wie bereidt zich alvast voor op een ludieke inzending voor Hertogpost 2015? Er staat vast al wel een nieuwe Bossche kwajongen klaar achter de coulissen.

Afb. 9: Echte brief van directeur Peterse aan zijn personeel d.d. 28 november 1983.

‘CILINDERBALKSTEMPELS’ VAN RUBBER

Op het artikel over de zoektocht naar Bossche cilinderbalkstempels in het septembernummer van Hertogpost stuurde Marc Snoeren een reactie in, die licht wierp op een heel bijzonder gebruik bij de PTT, in het bijzonder in 's-Hertogenbosch. Snoeren liet vier kaarten zien (voorlopers van het latere 'ProFil') waarmee de PTT nieuwe postzegeluitgiften presenteerde met nadere informatie over de achtergrond en afbeeldingen van de zegels. De kaarten zijn alle vier afgestempeld met een stempel 's-Hertogenbosch 1, dat verraderlijk veel lijkt op een cilinderbalkstempel (cbs). De stempels dateren uit de periode november 1982 tot mei 1983. Merkwaardigerwijs verschillen ze alle op meerdere punten van elkaar.

De afwijkingen zijn duidelijk zichtbaar. De letters 's-Hertogenbosch staan dichter en breder uit elkaar. De plaatsing van de datumcijfers is verschillend en de '1' onderin is ook steeds anders: groter, kleiner, dikker, dunner. 'Hoe kan dat nou', vroeg Marc Snoeren zich af, 'vier verschillende stempels in zeven maanden?! Dat belooft wat om de lijst met stempels compleet te krijgen...'

Hij legde het geval voor aan Cees Janssen, de man die, zoals ik u vorige maand vertelde, werkt aan de inventarisatie van de Nederlandse cilinderbalkstempels als onderdeel van zijn Handboek Nederlandse Poststempels deel III. Zijn verklaring van het fenomeen is heel verrassend. Zij is te lezen in de email die hij schreef aan Marc Snoeren:

'Beste Marc,

Dank voor de scans!

Ja, helaas is indertijd door de 'Filatelistische Dienst' (de heer Roel Nieuwenhuis) en daarvóór door de 'Directie Zegelwaarden en Filatelie' (de heer Guus Engelen) heel wat met cilinderbalkstempels 'aangerommeld'. Bij het stempelen van grotere aantallen enveloppen, kaarten en andere 'documenten' werd in veel gevallen een goede afdruk van het stalen stempel gevraagd aan de directeur van het betreffende postkantoor. Die afdruk werd dan ter beschikking gesteld van een bedrijf dat rubber of kunststof stempels maakte. Soms als handstempel, maar ook als stempel (vervormd) voor een stempelmachine (veelal een omgebouwde frankeermachine).

Het bedrijf dat de rubber stempels maakte, moest soms van minder goede echte afdrukken een 'perfect' exemplaar zien te maken. En dan gaat het mis! Want dan ontstaan verschillen met het oorspronkelijke stempel, niet alleen de letter- en cijfertypes en grootte van de letters en cijfers tot zelfs de diameter van het stempel zelf toe.

Ik weet me te herinneren, dat de heer Peterse, voormalig directeur van het postdistrict 's-Hertogenbosch, ook dergelijke echte afdrukken gebruikte om er rubber stempels van te maken.

Dus afdrukken op andere stukken dan poststukken zijn bij mij 'verdacht'. Grote kenmerk is wel, dat een rubber of kunststof stempel géén 'moet' achterlaat bij het stempelen en vaak volkomen egaal is afgedrukt.

In elk geval probeer ik alle varianten zoveel mogelijk bij elkaar te krijgen. We praten dus niet over 4 verschillende stempels, maar over een 'echte' afdruk en afgeleiden daarvan.

Het wordt inderdaad een enorme puzzel! maar ook een prachtige uitdaging!!'

In het juninummer van Hertogpost kon u al eens eerder een afdruk zien van het rubber 'cbs' dat TNT Post gebruikte tijdens HERTOOGPOST 2010 (u weet nog wel, met die verkeerde datum van 28 VI i.p.v. 28.V). De door Cees Janssen hierboven beschreven praktijk bestaat dus nog steeds. Een aardige afgeleide vorm van het cbs is het stempel dat TNT wijdde aan de invoering van de cijferfrankering op 1 juli van dit jaar.

H. v. W.

NIEUWS VAN DE NIEUWTJESDIENST

Nu het filatelistische seizoen weer in gang is, breng ik u graag op de hoogte van wat er zoal te bieden is.

De NVPH CATALOGUS 2011 is uit in twee uitvoeringen: SOFT COVER (winkelprijs 26,90) en HARD COVER (winkelprijs 29,90). Ze liggen beide voor u klaar op de ruilbeurs en bijeenkomst voor resp. 19,50 en 22,50 à contant. Afhalen bij onderstaand adres kan ook. Leden, die niet kunnen komen of afhalen, kunnen de catalogus van hun keuze thuis gestuurd krijgen voor resp. 26,00 en 29,00 (nog altijd voordeliger dan de handel!)

Ook de MAST CATALOGUS PLAATFOUTEN NEDERLAND is in voorraad en kost 32,00 opgehaald en 39,00 opgestuurd (binnen Nederland).

Alle andere catalogi worden op bestelling geleverd met een korting van tenminste 15% op de geadviseerde verkoopprijs.

De volgende BOEKEN zijn ad 7,50 uit voorraad verkrijgbaar:

Het brievenpostwezen te 's-Hertogenbosch (A.W.P. Arts, 1982)

Jubileumboek 75 jaar 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging (2005).

Verder kunt u POSTZEGELVELLETJES en daarbij horende DAVO ALBUMBLADEN van HERTOOGPOST 2010 uit voorraad aanschaffen tegen een zeer aantrekkelijke prijs.

Enige maanden geleden is begonnen met de verkoop van nieuw uitgekomen zegels/velletjes Nederland tegen een prijs die iets onder de frankerwaarde ligt. Daar zoekt de nieuwtjesdienst meer klanten voor. Bestellen kan ook - zolang de voorraad strekt. U betaalt dan wel portokosten voor het verzenden van uw bestelling.

Medio december zullen de SUPPLEMENTEN DAVO NEDERLAND 2010 beschikbaar komen: gaarne duidelijk aangeven welke supplementen u wenst.

Alle andere supplementen kunt u vanaf 1 december a.s. bestellen. De levering daarvan loopt van januari tot mei 2011.

U wist al dat de nieuwtjesdienst abonnementen verzorgt van nieuwe uitgaven van ALLE LANDEN en THEMA'S, voor een prijs die beneden die van een individueel abonnement ligt. Wellicht wilt u ook deelnemen vanaf het nieuwe jaar? Wat u misschien niet weet: u kunt ook losse nieuwe zegels, series, velletjes, FDC's etc. bestellen van alle landen en thema's. Neem contact op, de nieuwtjesdienst is van en voor u.

Belangrijk nieuws voor abonneenthouders van de Antillen:

De Nederlandse Antillen veranderden vanaf 10 oktober: ook filatelistisch! Curaçao gaat (opnieuw) postzegels uitgeven, Sint Maarten eveneens en ook Caribisch Nederland (Bonaire, St. Eustatius en Saba).

Op 10 oktober kwam er een gezamenlijke uitgifte van een zegel. Op 1 januari 2011 veranderen Sint Maarten en Caribisch Nederland van munt. De nieuwtjesdienst is in overleg met leveranciers over haar abonnementen.

Verder nieuws volgt. Houders van een Antillen-abonnement dienen zich op deze toekomst te beraden.

Egbert Ausems, Hoge Raam 3, 5268 KK Helvoirt
Tel.: 0411 622 807. Email: egbertausems@yahoo.com

-o-o-o-

NIEUWE EMISSIES TNT POST

9 NOVEMBER: - Kinderpostzegels: vel met 6 verschillende postzegels

23 NOVEMBER: - Decemberzegels: vel met 20 postzegels, waarvan 10 verschillende

- Persoonlijke decemberzegels: vel met 10 gelijke postzegels

-o-o-o-

OCTANTJE

Aangeboden een collectie Oostenrijk postfris in 4 prachtige Safe albums.

Het betreft de jaren 1977 t/m 2006.

Het geheel oogt compleet met leuke extra's.

De vraagprijs is € 273,00.

Inlichtingen bij de directeur verkopeningen Anne van Driel

tel.0418-642899 of E-mail galdus@kpnplanet.nl

DE WEKELIJKSE BOODSCHAPPEN

door Daan van Os

Op zaterdagochtend doe ik altijd wat boodschappen. Hoe het zo gekomen is weet ik niet meer, maar ik ga vroeg naar de supermarkt voor een paar boodschappjes. Zo ook op zaterdag 11 september.

Voordat ik naar de postzegelinstuif ging haalde ik snel nog even brood en beleg voor het ontbijt. Zoals altijd op zaterdagochtend, was de kassa nog niet in bedrijf en moest ik afrekenen bij de servicebalie. Daar viel mijn oog op de postzegels die ook deze supermarkt aan zijn klanten probeert te slijten. Als verzamelaar viel mij op dat tussen alle zegels een velletje stond dat ik nog niet eerder had gezien. Zo nonchalant mogelijk vroeg ik of ik ook een paar velletjes postzegels kon kopen. Natuurlijk kon dat. Handel is handel, en wat bij de supermarkt binnenkomt moet zo snel mogelijk verkocht. Dat op deze postzegelvelletjes staat aangegeven dat de datum van aanvang verkoop 14 september is, dus pas over 3 dagen, was voor de verkoopster geen reden om niet nu alvast met de verkoop te beginnen.

Thuis gekomen, snel een envelop aan mezelf geadresseerd en voorzien van mijn nieuwe aanwinst. Deze gepost in de overtuiging dat er op maandag een brief in de bus zou liggen met een postzegel die gestempeld was vóór de officiële uitgave-datum. Vervolgens naar de postzegelinstuif waar ik nu ook

Gesorteerd en overdwars gestempeld, maar de postzegel is niet geraakt.

iets bijzonders kon laten zien. De belangstelling voor deze nieuwe zegel was groot: op het eind van de ochtend had ik al 15 stuks minder dan waar ik mee was gekomen.

Maandag lag er inderdaad een brief in de bus, voorzien van een stempel met de duidelijk leesbare datum van 12-IX-10. Hoe ze het bij TNT voor elkaar hebben gekregen snap ik niet, maar de unieke manier waarop de envelop was gestempeld liet mijn enthousiasme verdwijnen als sneeuw voor de zon.

-o-o-o-

P. S.

De geadresseerde van de hieronder afgebeelde brief was een van de gelukkigen die deze fraaie zegel ter gelegenheid van de 'Dag van de postzegel 2010' bij Daan van Os in de 'voorverkoop' mocht aanschaffen. Hij deed de brief op de post op 14 september in de hoop en verwachting daarop een authentiek eerste-dag-stempel te krijgen. De brief is weliswaar door de sorteermachine gegaan en de volgende dag keurig bezorgd. Een datumstempel bleek echter te veel gevraagd. Gelukkig behoort kennelijk ook het verschijnsel van de 'penvernietiging' inmiddels tot het verleden...

O tempora o mores (Ach, wat een tijden, ach wat een zeden!). De oude Cicero riep het al uit in 63 v. Chr. Leefde hij nu, hij zou dezelfde woorden gebruiken.

Gesorteerd en bezorgd, maar niet afgestempeld.

Beste Hertogkidds,

Deze maand gaan we heteens hebben over beslissingen nemen, niet over wat je in de toekomst gaat doen maar in ons geval natuurlijk op filatelisch gebied. We verzamelen alle maalpostzegels. Het verzamelen, het kluksloos zegels in stocboeken stoppen, is bij de meeste van jullie verleden tijd. Jullie hebben je voorgenomen (tenminste, daar hebben we op aangestuurd) om thematische te gaan verzamelen. Thema's genoeg, postzegels genoeg, maar nu welk thema?

Ik zal jullie helpen: als voorbeeld gaan we het over transport hebben, een leuk maar zeer rekbaar begrip. Een ezel transporteert zijn last, maar ook een supersonisch vliegtuig is een transportmiddel. Verder is er transport over de weg, het water, rails en zelfs onder de grond. Ieder met even zoveel soorten van middelen om iets te vervoeren.

We gaan het dus iets preciezer maken. Laten we eens kiezen voor zegels over de luchtvaart. Maar ook dan komen we vraagtekens tegen: moeten we de zogenaamde luchtpostzegels (airmails, afb. 1) verzamelen of alleen zegels met vliegtuigen erop, of toch maar een combinatie daarvan?

De uitgiften van luchtpostzegels in verband met vervoer door de lucht zijn al verraamd oud. De eerste zegel was een gegomd vignet van 5c dat in 1877 werd uitgegeven door Professor Samuel King voor het vervoer van post per luchtballon *Buffalo* vanaf Nashville in Tennessee. De blauwe zegel beeldde de ballon af tijdens de vlucht (afb. 2).

In 1898 verscheen een postzegel met een duif erop, die een brief in zijn snavel had. Ook transport dus! Als je goed zoekt vind je zegels met de Griekse mythologische figuur *Icarus* erop (afb. 3). De zeperson dacht te kunnen vliegen met grote veren aan zijn armen geplakt. Maar toen hij dichterbij de zon kwam, smolt de was en viel hij te pletter.

afb. 1: luchtpostzegel

afb. 2: ballonpost.

afb. 3: *Icarus*.

In de jaren direct na de eerste vluchten van de gebroeders Wright met toestellen die zwaarder waren dan lucht (afb. 4), waren luchtvaartshoofden de grote rage in Europa. Somers verkocht men daarsoveer negen zegels die semi-officieel als luchtpostzegel werden erkend.

afb. 4: gebroeders Wright.

De eerste zegel die werkelijk geldig was voor frankering werd in augustus 1910 uitgegeven t.g.v. de luchtvaarttentoonstelling in Nantes. De eerste semi-officiële luchtpostzegels in Duitsland hielden verband met de vluchten tussen Borken Brück door de vliegenier Grade. De eerste dooreenstaatspostdienst uitgegeven luchtpostzegel was de 25 centisime expresse zegel van Italië.

's Wereldse eerste permanente luchtpostzegels werden in mei 1918 door de Verenigde Staten uitgegeven met de afbeelding van de *Curtiss Jenny*. De 24 cent met kopstaand middenstuk was als zeer grote rariteit de eerste foutdruk onder de luchtpostzegels (afb. 5). Er zijn er maar honderd van gemaakt en twee daarvan zijn nog spoorloos. Op dit moment wordt er grif meer dan 100.000 dollar voorgegeven. Je zult hem maar per ongeluk in je verzameling hebben.

afb. 5: de 'Curtiss Jenny' op z'n kop.

Julie zien dus, dat als je het thema toespitst op een klein gebied er nog genoeg over te vinden is en daardoor een mooi verhaal uit je verzameling komt. Niet alleen de vliegtuigen zelf, maar ook van alles waarmee te maken heeft, is interessant om bij je verzameling te betrekken. We hebben het voornamelijk over postzegels gehad, maar vergeet vooral niet uit te kijken naar poststukken of een van de andere elementen uit de filatelie, want die kunnen de verzameling extra mooi en interessant maken.

Bedenk wel dat eraan dit soort thematische verzamelingen één nadeel kleef. Je verzameling zal nooit compleet zijn, want altijd zullen er weer zegels opduiken of uitgegeven worden die het geheel van je verzameling nog fraaiëren mooi maken. Maar dat is toch de uitdaging in de hele filatelie?

Volgende maand gaan we gewoon verder op dit gebied van thema's. Als je ergens meer over wilt weten, stuur de vraag gerust naar stampke@live.nl. Ik zal proberen er zoveel mogelijk over te vertellen.

Veel verzamelplezier toegewenst,

Stampke.

POSTSTUK VAN DE MAAND

Luchtpostbrief naar New York, USA.

Sassenheim, 3 juni 1941. Aangetekende luchtpostbrief naar New York.
Tarief voor een brief van 296 gram: 1,17½ gulden (1^e 20 gram 12½ cent; daarboven 7½ cent per 20 gram).

Luchtrecht bedroeg 32½ cent per 5 gram; d.w.z. f 19,50 voor 296 gram.
Totaal f 20,77½.

Let op: censuurstempels.

N. B. De overdrukzegels van 5 gulden ('traliezegels'), door Duitsland geëntameerd, komen zelden voor op poststuk.

D. v. d. L.

VERKOPING 28 OKTOBER 2010

Kavel	OMSCHRIJVING	CAT.	Kwal.	C.W.	INZET
NEDERLAND en O.G.					
10.001	Nr.1. (6x)	NVPH	o	€ 300,00	€ 30,00
10.002	Nr. 2. (3x)	NVPH	o	€ 300,00	€ 30,00
10.003	Nr. 6.	NVPH	o	€ 120,00	€ 10,00
10.004	Nr. 6. (iets minder mooi)	NVPH	o	€ 120,00	€ 10,00
10.005	Nr. 10.	NVPH	o	€ 30,00	€ 3,00
10.006	Nr. 12. (iets minder mooi)	NVPH	o	€ 200,00	€ 16,00
10.007	Nr. 16.	NVPH	o	€ 100,00	€ 12,00
10.008	Nr. 28. (2x)	NVPH	o	€ 100,00	€ 12,00
10.009	Nr. 29.	NVPH	o	€ 135,00	€ 15,00
10.010	Nr. 46.	NVPH	o	€ 30,00	€ 4,00
10.011	Nr. 47. (2x)	NVPH	o	€ 350,00	€ 40,00
10.012	Nr.223 met plaatfout Mast.	NVPH	o		€ 3,50
10.013	Nr. 278.	NVPH	x	€ 36,00	€ 5,00
10.014	Nrs. 289 t/m 292. Kinderzegels 1936.	NVPH	x	€ 25,00	€ 3,50
10.015	Nr. 310 met plaatfout.	NVPH	xx	€ 53,50	€ 5,50
10.016	Nrs. 392 - 394 en 403.	NVPH	x/o		€ 2,50
10.017	Nrs. 402 en 403. Legioenzegels.	NVPH	xx	€ 13,00	€ 2,50
10.018	Nrs. 460/468 -465G en H-467G en H.	NVPH	xx	€ 21,40	€ 3,00
10.019	Nrs. 487 t/m 489.	NVPH	xx/x	€ 70,00	€ 9,00
10.020	Nrs. 506 t/m 512.	NVPH	xx	€ 13,50	€ 2,50
10.021	Nrs. 513 t/m 517. Zomerzegels 1949.	NVPH	xx	€ 19,60	€ 3,50
10.022	Nrs. 544 t/m 548. Kinderzegels 1949.	NVPH	xx	€ 26,00	€ 5,00
10.023	Nrs. 550 t/m 555. Zomerzegels 1950.	NVPH	x		€ 7,50
10.024	Nrs. 563 t/m 567. Kinderzegels 1950.	NVPH	xx/x		€ 5,00
10.025	Nrs. 568 t/m 572. Zomerzegels 1951.	NVPH	x		€ 5,00
10.026	Nrs. 573 t/m 577. Kinderzegels 1951.	NVPH	xx/x	€ 30,50	€ 4,00
10.027	Nrs. 578 t/m 581. (van Riebeeck)	NVPH	xx/x	€ 30,00	€ 4,50
10.028	Nrs. 592 t/m 595. (ITEP)	NVPH	x		€ 12,00
10.029	Nrs. 596 t/m 600. Kinderzegels 1952.	NVPH	xx	€ 17,00	€ 3,00
10.030	Nrs. 612 t/m 616. Kinderzegels 1953.	NVPH	xx/x	€ 26,00	€ 4,00
10.031	Nrs. 649 t/m 653. Kinderzegels 1954.	NVPH	xx	€ 21,00	€ 4,00
10.032	Nrs. 655 t/m 659. Zomerzegels 1955.	NVPH	xx	€ 28,00	€ 5,50
10.033	Nrs. 666 t/m 670. Kinderzegels 1955.	NVPH	xx	€ 23,00	€ 4,50
10.034	Nrs. 671 t/m 675. (Rembrandt)	NVPH	x		€ 7,00
10.035	Nrs. 671 t/m 675. iets roest.	NVPH	xx/x	€ 50,00	€ 5,00
10.036	Nrs. 688 t/m 692. Zomerzegels 1957.	NVPH	xx	€ 21,00	€ 4,00
10.037	Nrs. 700/01-713/14-720/21-727/28.	NVPH	xx	€ 20,50	€ 3,00
10.038	Nrs. 702 t/m 706. Kinderzegels 1957.	NVPH	xx	€ 20,00	€ 3,50
10.039	Nrs. 707 t/m 711. Zomerzegels 1958.	NVPH	xx	€ 27,50	€ 5,00
10.040	Nrs. 722 t/m 726. Zomerzegels 1959.	NVPH	xx	€ 21,00	€ 4,00
10.041	Plaatfout 727P1 en 728P.	NVPH	XX	€ 37,00	€ 5,50
10.042	Nrs. 738 t/m 742. Zomerzegels 1960.	NVPH	xx	€ 22,00	€ 4,00

10.043	Nrs. 747 t/m 751. Kinderzegels 1960.	NVPH	xx	€ 20,00	€ 3,50
10.044	Nr. 772 in vele variëteiten.	NVPH	o	?	€ 3,00
10.045	Nrs. 774 t/m 776 (fluorescerend)	NVPH	xx	€ 15,00	€ 3,00
10.046	FDC met fluorzegels 774/776.	NVPH	o	?	€ 3,00
10.047	3x Blok 854 speciaal. Kijken !	NVPH	o	hcw	€ 15,00
10.048	Blok 1024 met plaatfout Mast.	NVPH	xx	€ 30,00	€ 4,00
10.049	Allerlei, ook plaatfouten. Kijken.	NVPH	xx/x/o	?	€ 7,00
10.050	Allerlei, ook plaatfouten. Kijken.	NVPH	o	?	€ 3,50
10.051	Allerlei, ook plaatfouten. Kijken.	NVPH	xx/o	?	€ 6,50
10.052	Allerlei, ook plaatfouten. Kijken.	NVPH	xx/x/o	?	€ 7,00
10.053	Allerlei, ook plaatfouten. Kijken.	NVPH	xx/o	?	€ 3,00
10.054	Allerlei, ook plaatfouten. Kijken.	NVPH	xx/x/o	?	€ 8,00
10.055	Allerlei, ook plaatfouten. Kijken.	NVPH	xx/x/o	?	€ 2,50
10.056	Allerlei, ook plaatfouten. Kijken.	NVPH	xx/o	?	€ 3,50
10.057	Aantallen in mooie order.	NVPH	o	hcw	€ 16,00
10.058	Nr. 1052 P en 1052 P1 als paartje.	NVPH	xx	€ 70,00	€ 10,00
10.059	Elfstedentocht 1997 op kaart.	NVPH	o		€ 3,00
10.060	Blokken kinderz. 1967/2008 compl.	NVPH	xx	€ 286,50	€ 42,00
10.061	Kaartje met oudere zegels.	NVPH	o	€ 150,00	€ 16,00
10.062	Kinderzegels 1958 en 1959.	NVPH	xx	€ 27,20	€ 5,00
10.063	Kinderzegels 1960 nrs. 747/751.	NVPH	xx	€ 20,00	€ 3,50
10.064	Leuk restant in album 1923/1980.	NVPH	xx/x	zhcw	€ 35,00
10.065	Safe 1945/1970 veel bijzonderheden.	NVPH	xx/x/o	zhcw	€ 80,00
10.066	Safe 1970/1982 veel bijzonderheden.	NVPH	xx/o	zhcw	€ 70,00
10.067	Mooi Nederland 2005/2006. Alle 24.	NVPH	xx	€ 185,50	€ 48,00
10.068	23 postz. boekjes tussen nr.24 en 54.	NVPH	xx	€ 97,50	€ 12,00
10.069	7 postzegelboekjes.	NVPH	xx	€ 73,00	€ 10,00
10.070	9 postzegelboekjes.	NVPH	xx	€ 110,00	€ 15,00
10.071	Roltandingen.	NVPH	o	€ 62,00	€ 6,00
10.072	Rolzegels met nrs. 941/951 3x	NVPH	xx	€ 19,20	€ 4,00
10.073	Vel van 100 nummer 422.	NVPH	xx		€ 3,50
10.074	Velletje 2069 (Noord Brabant)	NVPH	xx	€ 10,00	€ 4,00
10.075	Zomer- en kinderzegels 1961.	NVPH	xx	€ 21,00	€ 3,50
10.076	Zomerzegels 1960 nrs. 738/742.	NVPH	xx	€ 22,00	€ 4,00
10.077	Automaatz. tussen AU 1 en AU 26.	NVPH	xx	€ 40,85	€ 4,00
10.078	Cour de Justice D41 t/m D58	NVPH	xx/o	€ 25,75	€ 3,50
10.079	Portzegels nrs. 5 en 8.	NVPH	o	€ 37,00	€ 4,00
10.080	Ned. Indië 2 briefkaarten.		x	?	€ 5,00
EUROPA					
10.081	Frans Andorra nr. 165a.	Yvert	xx	€ 155,00	€ 18,00
10.082	Baltische Staten in stockboekje.	Michel	xx/o	€ 410,00	€ 32,00
10.083	België in stockboek.		xx/x/o		€ 6,50
10.084	DDR in multimap. 545 verschillende.		o		€ 5,00
10.085	DDR nrs. 1636/1643 als FDC.	Michel	o	€ 200,00	€ 16,00
10.086	DDR prima dik voorraadboek.	Michel	o	hcw	€ 10,00

10.087	Duitsland Bund nrs. 156 tm 159.	Michel	o	€ 120,00	€ 13,00
10.088	Duitsland Bund nrs. 167 tm 170.	Michel	o	€ 45,00	€ 6,00
10.089	Duitsland Bund nrs. 167 tm 170.	Michel	xx	€ 80,00	€ 13,00
10.090	Duitsland Bund nrs. 173 tm 176.	Michel	x	€ 85,00	€ 12,00
10.091	Duitsland Bund nrs. 200 tm 203.	Michel	o	€ 55,00	€ 7,50
10.092	Duitsland Bund nrs. 200 tm 203.	Michel	x	€ 50,00	€ 6,00
10.093	Duitsland Bund nrs. 205 tm 208.	Michel	x	€ 30,00	€ 4,00
10.094	Duitsland Bund nrs. 222 t/m 225.	Michel	o	€ 50,00	€ 6,50
10.095	Duitsland Bund nrs. 243 t/m 246.	Michel	o	€ 25,00	€ 3,50
10.096	Duitsland Bund nrs. 270 t/m 273.	Michel	o	€ 25,00	€ 3,50
10.097	Duitsland Bund tussen 1946 en 1975.	Michel	o	zhcw	€ 65,00
10.098	Duitsland in rood voorraadboek.	Michel	xx/o		€ 7,00
10.099	Engeland 49 oudere brieven in kistje.				€ 3,50
10.100	Engeland ook oudere op 2 kaartjes.	Michel	o	€ 58,00	€ 7,00
10.101	Europa met CEPT en UNO.	Michel	xx/o	€ 545,00	€ 26,00
10.102	Frankrijk allerlei oudere zegels.	Michel	o	€ 150,00	€ 12,00
10.103	Frankrijk nr. 44b.	Michel	o	€ 350,00	€ 28,00
10.104	Frankrijk nr. 81.	Michel	o	€ 30,00	€ 3,00
10.105	Frankrijk veel modern.	Michel	o		€ 8,00
10.106	Hongarije oude briefkaart.		o		€ 5,00
10.107	Italië in multimap.		o		€ 3,50
10.108	Liechtenstein 1965/1975.	Michel	xx	€ 160,00	€ 20,00
10.109	Noorwegen in doos.	Michel	o	hcw	€ 10,00
10.110	Noorwegen in Ka-Be bladen 1966-71.	Michel	xx	€ 180,00	€ 20,00
10.111	Oostenrijk ND 1854. Gedenkblatt.		xx	?	€ 8,00
10.112	Oostenrijk porto en gebieden.	Michel	xx/x/o	zhcw	€ 28,00
10.113	Vaticaan in stockboekje.		xx/x/o		€ 3,00
10.114	Skandinavië en West Indië op kaartje.	Michel	xx/o	€ 50,00	€ 4,00
10.115	Zweden in doos.	Michel	o	hcw	€ 10,00

WERELD en ALLERLEI

10.116	Brits Bechuanaland.	Michel	o	€ 115,00	€ 10,00
10.117	Indonesië in stockboek.		xx/x/o	hcw	€ 12,00
10.118	Zegels wereld in mooie ordner.		xx/x/o		€ 4,50
10.119	Stockboek met motiefzegels.				€ 8,00
10.120	Stockboek met schilderijen.		xx/x/o		€ 5,00
10.121	Wereld in bruin stockboek.		xx/x/o		€ 6,00
10.122	Verrassingsdoos.				€ 8,00
10.123	4 lege stockboeken.				€ 6,00
10.124	Stockboek leeg 30 bladzijden.				€ 5,00
10.125	2 ordners met lege stockkaarten.				€ 4,50
10.126	2 ordners met lege stockkaarten.				€ 4,50
10.127	Ordner + 2 stockboeken leeg.				€ 5,00

**Uw schriftelijke koopopdracht naar Anne van Driel,
Hoenderveld 33, 5314 BJ Bruchem
Telefoon 0418-642899. E-mailadres: galdus@kpnplanet.nl
Vermeld uw telefoonnummer.**

Je ziet steeds meer in postzegels

TNT Post geeft niet alleen prachtige postzegels uit, ook de overige postzegelproducten zijn niet te missen. Kent u onze schitterende themaboeken al? In deze zorgvuldig samengestelde boeken leest u meer over het thema van een bepaalde postzegeluitgifte. De boeken zijn

geïllustreerd met de mooiste foto's. Per jaar verschijnen twee boeken die niet mogen ontbreken in uw verzameling. De bijbehorende postzegels sluiten we uiteraard bij. **U bestelt deze themaboeken gemakkelijk via uw eigen postzegelvereniging.**

 | post